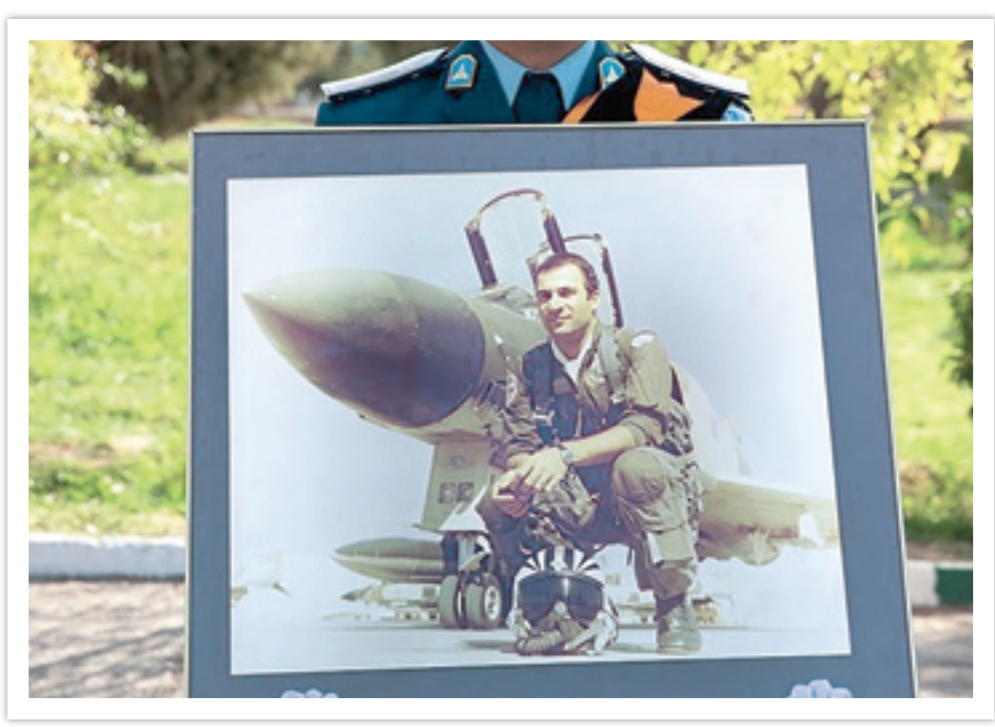

سر تیپ حسین خلیلی در گفت‌وگو با «جوان» از حماسه آفرینی‌های منوچهر محققی

رکورددار پرواز برون مرزی در دوران دفاع مقدس می‌گوید

شجاعت، مهارت و قدرت رهبری از او یک خلبان نمونه ساخته بود

■ احمد محمد تبریزی

چندی پیش امیر سر تیپ دوم خلبان منوچهر محققی از خلبانان و نخبگان پروازی و از نام آوران نیروی هوایی ارتش به دلیل جراحات ناشی از دوران دفاع مقدس و کهولت سنن پس از طی یک دوره بیماری در سنن ۷۸ سالگی به دوستان و یاران شهیدش پیوست و آسمانی شد. این خلبان پیشگسوت نیروی هوایی ایران، رکورددار پرواز رزمی برون مرزی با فانتوم به شمار می‌رفت و نقش بسیار مهمی در دفاع از کشور در نخستین ماه‌های جنگ داشت. برای آشنایی بیشتر با رشادتها و شجاعت‌های این مرد بزرگ، سر تیپ خلبان حسین خلیلی در گفت‌وگو با «جوان» از مأموریت‌ها و کارهای مهم و حماسی زنده‌یاد محققی می‌گوید.

در دی ۱۳۵۹ از حالت تدافعی خارج شود و ارتش

بعث عراق را وارد فاز دفاعی کند. عملیات نصر محققی از آن دسته خلبانانی بود که با شروع جنگ همه جوره پای کار آمد و با تمام وجود در مأموریت‌ها حاضر می‌شد. همین باعث شد تا در میان خلبانان دیگر برجسته و شناخته شده شود. یکی از کسانایی که هم قبل از انقلاب و هم بعد از انقلاب و زمان جنگ شجاعت و مهارتش را به شکل‌های مختلف به منصف ظهور رسانید، جناب محققی بود. من و بسیاری از خلبانان دیگر در همان مراسم می‌تربیز بر گزار شد. با ایشانشنا شدیم. خلبان محققی از تربیزی‌های اصل و با غیرت و در شهر تربیز بزرگ شده بود. شاید این خیلی آدم مذهبی‌ای نبود ولی وقتی ایشان در همان مراسم می‌شدند منوچهر محققی چقدر متواضع و خوب و با اخلاق است. ما اصلا منتظر نداشتیم چنین خلبان بزرگی که خیلی هم مذهبی نیست اینقدر متواضع و با اخلاق باشد.

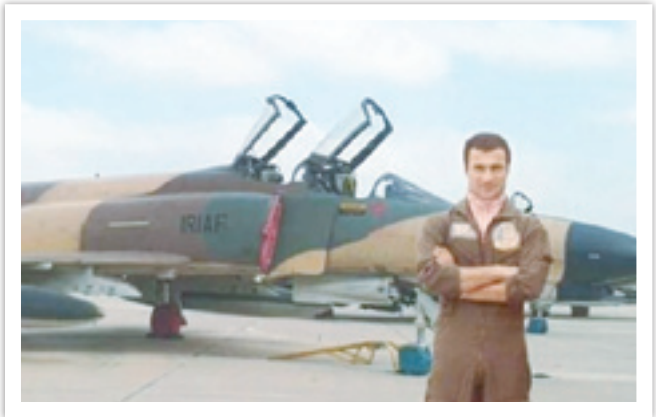
چه تفاوتی بین پرواز با هواپیمای اف ۵ و اف ۴ وجود دارد؟

هواپیمای اف ۴ یک افکن خیلی قوی‌ای است که هنوز در کشورهای زیادی مورد استفاده قرار می‌گیرد. هواپیمای بسیار چغری است. این هواپیما دو برابر هواپیمای اف بمب حمل می‌کند و تجهیزات الکترونیکی پیشرفته‌ها امکانات بیشتری از هواپیمای اف ۵ دارد. محققی ابتدا خلبان هواپیمای اف ۵ بود و زمانی که اعلام کردند چه کسی داوطلب خلبانی با هواپیمای اف ۴ است، سریع اعلام آمادگی کرد و دوره‌هایش با اف ۵ را نیمه‌تمام رها کرد و پشت هواپیمای اف ۴ نشست. محققی دنبال جایی بود که بهتر خدمت کند و برای هر کاری همیشه داوطلب بود.

مرحوم محققی در عملیات‌های بعدی چه مأموریت‌هایی را انجام دادند؟

زمان گذشت و ارتش می‌خواست در عملیات نصر

پرواز عشق او بود و پس از مدتی ایشان دوباره در هواپیما نشست و در عملیات‌های مهمی مثل فتح‌المبین و بیت‌المقدس پروازهای خوبی انجام داد. در نهایت ایشان مدتی مدیر آموزش نیرو هوایی شد و دیگر پرواز خطرناک کمتر داشت. مسئول هدایت پروازها را برعهده گرفت و فرمانده تیم شکاری مهر آباد هم شد. این انتخاب هم به دست شهید بابایی انجام شد و ایشان آقای محققی را برای این مسئولیت انتخاب کرد. شهید بابایی همچنین منوچهر محققی را یکی از نمایندگان ایران برای یکی از شش کندهای هواپیماسازی در سوئیس کرد و آقای محققی نزدیک دو سال از طرف شهید بابایی و نیروی هوایی نماینده ایران در این شرکت بود. سال ۱۳۶۶ که از سوئیس برگشت و مصادف با اواخر جنگ بود دوباره پرواز کرد و با ۱۸۲ مأموریت جنگی، بالاترین پرواز را بعد از شهید اردستانی از خود به ثبت رسانید. شهید اردستانی حدود ۸۰۰ پرواز دارد و در این زمینه رکورددار است و پس از ایشان شهید محققی آمار بیشترین پرواز را دارد.

او لیسن روز جنگ اولین کسی که

بغداد را می‌زند منوچهر محققی بود. ایشان همیشه داوطلب مأموریت‌های سخت بود. رفتن به بغداد در آن شرایط و موقعیت خیلی کار سختی بود که این خلبان شجاع این کار را انجام داد. هدایت چندین فروند هوا بیما به خاک دشمن و سالم برگرداندن شان خیلی هنر می‌خواهد که هر کسی از عهده‌اش بر نمی‌آید

منوچهر محققی از اولین روزهای جنگ تا آخرین روزهای جنگ پای کار و آماده بودند؟

اولین روز جنگ اولین کسی که بغداد را می‌زند منوچهر محققی بود. ایشان همیشه داوطلب مأموریت‌های سخت بود. رفتن به بغداد در آن شرایط و موقعیت خیلی کار سختی بود که این خلبان شجاع این کار را انجام داد. هدایت چندین فروند هوا بیما به خاک دشمن و سالم برگرداندن شان خیلی هنر می‌خواهد که هر کسی از عهده‌اش بر نمی‌آید. هر چقدر هم که شجاع باشید باز برای انجام چنین کاری باید مهارت زیادی داشته باشید. داشتن چنین مهارت‌هایی از ویژگی‌های منوچهر محققی بود. در آبان ۱۳۵۹ عراق روی بهمشسیر پل می‌زند و می‌خواهد از دوالفقار به وارد آبادان شود تا شهر را کامل محاصره کند. پس از اطلاع یافتن شهید دریاقی سورانی و وارد عمل شدن نیروها، این خلبان محققی است که پل دشمن را می‌زند. الان همه زدن پل را تأیید می‌کنند ولی کمتر کسی می‌داند این

برخی خلبانان مهارت داشتند شجاعت نداشتند و برخی دیگر شجاعت داشتند و مهارت نداشتند ولی منوچهر محققی هر دو را با هم داشت. غیر از این دو مورد، لیدری دسته کار هر کسی نیست و مهارت خیلی بالایی را می‌طلبد. محققی هر کسی را برای مأموریت برده سالم برگردانده است

پل را منوچهر محققی زده است. مرتضی قربانی درباره این عملیات می‌گوید که رفتیم و نیروی هوایی در اولین عبور پل را منهدم کرد. باید گفت که افتخار این حماسه از آن خلبان محققی است. زدن پل از بالا خیلی سخت است. هواپیماهای ما هم با بمب‌های معمولی این کار را انجام می‌دادند و هر لحظه امکان هر حادثه‌ای می‌رفت. این خیلی ارزش دارد که پل در اولین عبور زده شود. اگر چند روز بعد پل را منهدم می‌کردیم دیگر تمام نیروها می‌رفتند و فایده‌ای نداشت.

شجاعت و مهارت مرحوم محققی را در کمتر خلبانی می‌توان پیدا کرد.

برخی خلبانان مهارت داشتند شجاعت نداشتند و برخی دیگر شجاعت داشتند و مهارت نداشتند ولی منوچهر محققی هر دو را با هم داشت. غیر از این دو مورد، لیدری دسته کار هر کسی نیست و مهارت خیلی بالایی را می‌طلبد. محققی هر کسی را برای مأموریت برده سالم برگردانده است. همان روزی که پل را منهدم کردند دو نفر در هواپیما بودند و هر دو به سلامت روی زمین نشستند.

ایشان طوری عمل کرد که نفر دوم هم توانست پل را بزند. منوچهر محققی از نظر کاری، حرفه‌ای و اخلاقی یک مرد بزرگ و یک وطن پرست واقعی بود که قلبش برای کشورش می‌تپید و هر کاری که می‌توانست را با جان و دل انجام می‌داد. در این خلبان شجاع این کار را انجام داد. هدایت چندین فروند هوا بیما به خاک دشمن و سالم برگرداندن شان خیلی هنر می‌خواهد که هر کسی از عهده‌اش بر نمی‌آید. هر چقدر هم که شجاع باشید باز برای انجام چنین کاری باید مهارت زیادی داشته باشید. داشتن چنین مهارت‌هایی از ویژگی‌های منوچهر محققی بود. در آبان ۱۳۵۹ عراق روی بهمشسیر پل می‌زند و می‌خواهد از دوالفقار به وارد آبادان شود تا شهر را کامل محاصره کند. پس از اطلاع یافتن شهید دریاقی سورانی و وارد عمل شدن نیروها، این خلبان محققی است که پل دشمن را می‌زند. الان همه زدن پل را تأیید می‌کنند ولی کمتر کسی می‌داند این

در اولین روزهای جنگ تا نیروی زمینی بخواهد سازمان و انسجام بگیرد زمان زیادی می‌برد. نیروی زمینی نمی‌توانست همان لحظه آماده ایستادن مقابل دشمن باشد و باید توپ و تانک و تقسیم نفرات را از قبل انجام می‌داد. اگر جایی ناهماهنگی باشد تلفات به بار می‌آورد. اگر ما خلبانان آمان برجسته‌ای مثل منوچهر محققی نداشتیم کارمان اوایل جنگ خیلی سخت می‌شد. اگر گلوله‌ای که

به کتف محققی خورد کمی آن طرف‌تر می‌خورد ما در همان ماه‌های اول جنگ این خلبان را از دست می‌دادیم. ببینید این خلبانان چه خطراتی را به جان می‌خریدند و هر لحظه امکان وقوع هر اتفاق و حادثه‌ای می‌رفت و واقعا باید در چنین مواقعی دل داشت.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی «جوان»

با مادر شهید رضامیرزایی از شهدای لشکر فاطمیون

از افغانستان تا سوریه مدافع اسلام بود

■ صغری خیل فرهنگ

«رضا میرزایی» تا از حرم بانوی دمشق فریاد هل من ناصر ینصرنی را شنید، رضایت بانوی خانه و مادرش را گرفت و راهی شد و دوشادوش ابوحامد در نبرد با داعش سینه سپر کرد. ر.ساز و خواستگاری هم گفته بود: «تا جنگ باقی است من مجاهدم، هر جای دنیا که باشد!» او مردانه روی قولش ایستاد و در نهایت به شهادت رسید. با بانو حسینی مادر شهید لشکر فاطمیون همکلام شدیم تا از فرزند شهیدش رضا میرزایی را بیامان بگویید.

■ هم‌زمر ابوحامد

جواب حضرت زهرا (س) را بدهی؟ اجازه بده بروم، شما در محضر فاطمه زهرا (س) سر بلند می‌شوی! گفتم برو هر طور خودت دوست داری، من تو را به خانم زینب (س) سپردم. به ایران آمدم رضا را با بادر سوم. اول انقلاب به ایران مهاجرت کردیم و ابتدا سه اردوگاه کاشمر رفتیم.

■ مختار جیهه‌ها

رضا به مدت یک سال در سوریه بود. ماه مبارک رمضان سال ۹۲ رفت و ماه رمضان سال بعد یعنی سال ۹۳ به شهادت رسید. گاهی به پیش از این در افغانستان هم لباس جهاد بر تن کرده بود. پسرم از افغانستان تا سوریه مدافع اسلام بود. راهی بود که خودش انتخاب کرد و الحمدلله در این مسیر هم عاقبت بخیر شد.

■ متواضع و اهل حیا

رضا از بقیه خواهر و برادرهای دیگرش خیلی بهتر و بسیار اهل حیا بود. به دنبال رزق حلال بود. خیلی به من احترام می‌گذاشت. هیچ‌گاه با صدای بلند صحبت نمی‌کرد. بسیار متواضع بود. ما از مسئولیت ایشان در جبهه اطلاع نداشتیم.

■ مجاهد افغانستان، مدافع حرم

یک روز برادرش جواد به خانه آمد و گفت از رضا خبر داری؟ گفتم کم پیدا شده، احتمالاً سرش شلوع است. گفت مادر رضا به سوریه رفته‌ا من از اوضاع و احوال سوریه بی‌خبر بودم.

منتظر شدم تا رضا برگردد. وقتی از سوریه به دیدار من آمد گفتم چرا به سوریه می‌روی؟ گفت به دلیل دفاع از حرم اهل بیت(س) به خاطر مردمی که آواره شده‌اند! گفتم تو زن و بچه داری نرو!

نچاه می‌گفت می‌توانی فریاد قیامت بگویی تک تیرانداز تکفیری، رضا را در حالی که

مشغول حمل پیکر هم‌زمر شهیدش بود مورد هدف قرار داده بود. تیر ۱۳۹۲ بود.

خبر شهادتش را پسر کوچکم به من داد. تماس گرفتم و گفت رضا شهید شده است. پسرم به آرزویش رسید. او از افغانستان تا سوریه به دنبال شهادت بود. بعد از اینکه پیکرش آمد در بهشت رضا به استقبالش رفتم، پیشانی‌اش را بوسیدم و گفتم فدای حضرت زینب (س)، رضا همراه سه شهید دیگر لشکر فاطمیون تشییع و به خاک سپرده شد. مردم هم در مراسم تشییع شان سنگ تمام گذاشتند.

یک‌بار هم که مجروح شده بود به من حرفی نزد، وقتی از رضا پرسیدم چرا اینطور زخمی شده‌ای گفت از مو تور افتاده‌ام. گفتم دیگر لشکر فاطمیون تشییع و به خاک سپرده شد. مردم هم در مراسم تشییع شان سنگ تمام گذاشتند.

		۸		۳	۵				
		۳	۹						۴
								۶	۸
					۶	۷			
									۳
		۸	۵	۲					
					۳	۱	۹		
					۷	۶			
									۲

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵

جدول سودوگو

ارقام ۹ تا ۹ را طوری قرار دهید که

در هر ردیف، ستون و مربع‌های

کوچک سه در سه فقط یک بار

به کار روند.

جدول کلمات متقاطع

■ پاسخ جدول شماره ۶۲۲۵

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵

طراح:علیرضا سجادی فر ■ شماره ۶۲۲۶

از راست به چپ

■ ۱- نخستین طلایی سنگین وزن تاریخ کشتی فرنگی ایران - نام گوار دیولا، مربی منچستر سیتی ■ ۲- وسیله ایمنی در یک مدار الکترونیکی - مشهور - نظرات ■ ۳- هدیه چهره گشایی - توکل کردن - جلگه غلزار ■ ۴- دریاچه‌ای در آفریقا - ضمیر بی حضور - شهری در استان یزد ■ ۵- ابزار زمین‌شویی - رمق آخر - دعای زیر لب - صدویازده ■ ۶- قورباغه - نمایشنامه،نویسن انگلیسی صاحب اثر هملت - خاموش فرنگی - درد ورنج ■ ۷- سنگ قبر - سامانه‌های موشکی جدید ایران - ضمامد ■ ۸- کیسه‌کش - برگ برنده - بنده و شما - گاز تبلیغی ■ ۹- اصلاح - اندازه لباس - قالی عشایری ■ ۱۰- لخت - علامت مغفول - با دست خالی عبرستان را به ستوه آورده‌اند - ضمیر اشاره ■ ۱۱- رود بزرگ سوئیس - نیش سرما - عنصر شیمیایی - دو تانون ■ ۱۲- مادر فریدون - مردن بر اثر غصه - صدمه دیده ■ ۱۳- گل سفید - آتش آرد - تخلص شعری حاج ملاهادی سبزواری ■ ۱۴- ملیت گوگول - محله‌ای در تهران - اسامی ■ ۱۵- ساز عرفانی - قهرمان المپیک ۲۰۲۰ توکیو و جهانی ۲۰۲۱ اسلو در وزن ۶۷ کیلوگرم کشتی فرنگی

از بالا به پایین

■ ۱- خاک - ورزشگاه خانگی تیم منچستر یونایتد ■ ۲- شهر مقر پلیس بین‌الملل - میان سال - نمایشنامه کم‌دی اثر مولیر فرانسوی ■ ۳- صندلی دندانپزشکی - چوبه اعدام - وزیر خارجه اسبق امریکا ■ ۴- تست - بالاتر از آن گناهی نیست - جفت ماده ■ ۵- سنگ آسیا - اندک - شهری در سیستان و بلوچستان - یخچیل ■ ۶- پیشرو گله - هماهنگی و توازن - واحد مقاومت الکتریکی ■ ۷- سود بانکی - گاو مقدس مصریان - آخرین شاه ساسانی ■ ۸- سازمان هواپیمایی - سلطه و نفوذ - زهر - شرط؛ سکون ■ ۹- شهر بندری کانادا - خالق ارزنگ - زمین ■ ۱۰- اجر و پادش - مراقب بودن - یک و یک ■ ۱۱- فدان‌شده - نانخورش - چله کمان - یک بر روی یک ■ ۱۲- ماهه حیات - کل من علیها ... - شکستگی نور ■ ۱۳- سوره سبحان - روسیاش - مطبخ - ناقص ■ ۱۴- سوغات تکلیان - بیماری مسری خطرناک - تیرانداز ■ ۱۵- دومین کشور پهناور قاره اقیانوسیه - همنشین برهما